

ROČNÍK XXI

ČERVEN 2021 | ČÍSLO II

CHALOUPKA

ČASOPIS PRO OSOBY SE ZRAKOVÝM POSTIŽENÍM

PLÁNY NA LÉTO

Co s námi můžete
zažít v letních
měsících?

JIŘÍ MARŠÁLEK

Rozhovor s nevidomým
spisovatelem.

ZVONAŘKA

Informace
o zrekonstruované
hale na novém
nádraží.

TyfloCentrum Brno, o. p. s.

Chaloupka

časopis pro osoby se zrakovým postižením

ročník 21, číslo 2

vydáno v červnu 2021

Vydává

TyfloCentrum Brno, o.p.s.

Chaloupkova 3131/7

612 00 Brno - Královo Pole

Kontakt

chaloupka@tyflocentrumbrno.cz

515 919 770

***Vydáno za finanční podpory Úřadu městské části Královo Pole.
Děkujeme!***

Obsah čísla

Tichá vzpomínka.....	5
CO JE U NÁS NOVÉHO	6
Nová kolegyně v aktivizaci.....	6
Nové kolegyně v asistenci	6
UDÁLO SE U NÁS...	8
Pétanque v Brně	8
Událo se v Břeclavi	8
Událo se ve Znojmě – Cestovatelská beseda.....	9
INFORMACE PRO KAŽDÉHO	11
Architektonické bariéry.....	11
Rekonstrukce křižovatky u Semilassa.....	11
Oprava nástupiště 5 a 6 na brněnském Hlavním nádraží	11
Rekonstrukce parovodu na Mendelově náměstí.....	12
ÚAN Zvonařka podruhé	12
ZAŽIJTE S NÁMI	15
Léto v Brně.....	15
Léto v Břeclavi	15
Léto ve Znojmě	16
Besedy na Chaloupce.....	18
Nácviky komunikace	19
LITERÁRNÍ KOUTEK.....	20
Knižní novinky	20
Tipy na knihy.....	22
Knižní klub	23
Jiří Maršálek, nevidomý spisovatel	24
S CHALOUPKOU V KUCHYNI	29
Vaření v nové kuchyni.....	29
Kuřecí prsa v jednoduché švestkové omáčce.....	29
UŽITEČNÉ KONTAKTY	31

Vážení čtenáři,

poslední doba nám připravila velkou zkoušku, kterou sice lidstvo zažilo již mnohokrát, ale paměť jednotlivých generací je příliš krátká a je potřeba si připomínat těžké chvíle lidstva z historických pramenů. Málo kdo například ví, že i vznik samostatného Československa v roce 1918 provázela tenkrát obávaná španělská chřipka.

Ustupující současná pandemie si vyžádala spoustu obětí. Nejde nevzpomenout na některé z nich. Zákeřné nemoci podlehl i ředitel Tyfloservisu, PhDr. Josef Cerha. Byl zakladatelem a vedoucím, později ředitelem Tyfloservisu, celostátně působící organizace, která v každém kraji má svá regionální pracoviště, na rozdíl od TyfloCenter, která byla založena v každém kraji jako samostatně působící organizace poskytující sociální služby v daném kraji.

Josef Cerha na počátku 90. let 20. století vypracoval a uvedl v praxi system základní sociální rehabilitace později osleplých osob. Jedná se zejména o kurz prostorové orientace a samostatného pohybu (POSP) nebo kurz sebeobsluhy v domácnosti, či reedukace zraku. V roce 1997 obdržel za svou práci Výroční cenu ministra zdravotnictví. Čest jeho památce.

Po roce značných omezení se konečně vracíme k trošku normálnějšímu životu, otevřeli jsme služby, ale stále musíme být velmi obezřetní. Nebezpečí není zcela zažehnáno a lze jen těžko odhadovat, jak se situace vyvine na podzim po létě rozvolnění a cestování k moři a do zahraničí. Musíme doufat, že zabere očkování, návyky v hygieně, prodělání nemoci, a většina populace bude proti viru odolnější. Podzim 2021 snad již bude lepší, než ten loňský.

Využijme tedy plnými doušky nastávající letní rozvolněný čas a užijme si zase trošku normálnějšího života s rodinou či přáteli, Využijte všech možností řešit své potřeby pomocí naší pomoci, našich služeb.

Hana Bubeníčková

Tichá vzpomínka

V pátek dne 26. března nás navždy opustila naše milá kolegyně, Zuzana Merhautová, která od září 2019 pomáhala v administrativě na našem znojemském pracovišti.

Kdo jste ji znali, věnujte jí tichou vzpomínku.

Hana Bubeníčková

CO JE U NÁS NOVÉHO

Nová kolegyně v aktivizaci

Milí čtenáři,

s některými z Vás jsem se již v květnu a červnu potkala, ale ráda bych se představila i těm, se kterými jsem zatím neměla tu možnost.

Jmenuji se Barbora Kábrtová a nastoupila jsem jako pracovnice do služby sociální aktivizace. Budeme se tak vídat při tradičních sportovních i vzdělávacích aktivitách, a také vás srdečně zvu do nového Hudebního klubu, kde se postupně seznámíme s různými žánry hudby. Hudba je totiž mým velkým koníčkem, hraji na klavír a violu. Mimo to mám ráda také turistiku, a proto se těším například na společné vycházky.

Barbora Kábrtová

Nové kolegyně v asistenci

Do naší Asistenční služby přibyly také dvě posily, které naše klienty budou provázet na cestách, které potřebují s pomocí zvládnout.

Jsou jimi paní Nina Novaková a paní Martina Čapková. Popřejme oběma kolegyním, ať se jim práce u nás líbí a popřejme našim klientům, aby byli se službami kolegyň spokojené.

Hana Bubeníčková

Nový dům se zabydluje

Do nového domu jsme se přestěhovali již před více než půl rokem. V březnu 2021 se do domu na Chaloupkově 7 přestěhovala i naše Dílna HapAteliér ze svých více než 11 let obývaných pronajatých prostor na Poděbradově ulici. Dům postupně dovybavujeme a doladujeme jeho provoz.

Celá stavba stála přes 48 milionů korun. Téměř 42 milionů 750 tisíc Kč poskytl Integrovaný regionální operační program (iROP), přes který se v Česku rozdělují peníze poskytnuté z Evropské unie. Stavbu domu jsme museli financovat z úvěru, který jsme do konce roku 2020 splatili. Dům tak do roku 2021 vstupoval bez zatížení půjčkou.

S dofinancováním stavby pomohl Jihomoravský kraj částkou 2 miliony korun, poskytnutých v roce 2019, a na výstavbu a vybavení v roce 2020 přispěl také Magistrát města Brna celkovou částkou 4 miliony korun. Pomohl i Nadační fond Mathilda částkou 800 tisíc korun. Díky těmto podporám se nám daří dům vybavit a uvést do plného provozu. Jen v roce 2020 si vybavení domu vyžádalo téměř 1 milion a 400 tisíc korun.

Pokud pandemická situace umožní, pak dne 16. září 2021 slavnostně Dům služeb pro nevidomé Josefa Chaloupky otevřeme a zahájíme plný provoz. Předpokládá se účast primátorky města Brna, paní Markéty Vaňkové, hejtmana Jihomoravského kraje, pana Jana Grolicha. Doufáme také v účast paní hraběnky Mathildy Nostitzové, patronky nevidomých.

Hana Bubeníčková

UDÁLO SE U NÁS...

Pétanque v Brně

Ve středu 2. června jsme se mohli po dlouhé době zase potkat osobně, a tak jsme vyrazili do parku na Slovanském náměstí zahrát si pétanque.

I po dlouhé pauze se nám celkem dařilo mířit na „košonka“ a zahráli jsme si dohromady 15 her. Setkání to bylo velmi příjemné, plné dobré nálady a vzájemného povzbuzování. Do karet nám hrálo i krásné počasí.

Pétanque budeme hrát přes celé léto a vyzkoušíme i jiná hřiště...

Markéta Kristlová

Událo se v Břeclavi

V předchozích číslech Chaloupky jsem psala o ambulantních a terénních aktivitách, které s vámi chceme podniknout.

Z důvodu vyhlášení nouzového stavu kvůli epidemii bylo omezeno poskytování registrovaných sociálních služeb, a tak bylo nakonec vše jinak.

Přesto jsme zůstali s klienty alespoň v on-line kontaktu, což nám všem pomáhalo zdolat všechna úskalí, kterým jsme byli vystaveni.

V současné době jsme téměř všichni po druhé dávce očkování proti Covidu-19. V měsíci květnu jsme již provozovali terénní služby, byť individuální a za zvýšených hygienických opatření. Byli jsme se například podívat na venkovní panelovou výstavu

s názvem „Lidová zbožnost na Slovácku“. Dozvěděli jsme se, jaké úkony se prováděly pro lehčí průběh porodu, kdo se účastnil křtu a co je to škapulíř a co obsahovaly příručky pro dobré umírání.

Jindra Seigertschmidová

Událo se ve Znojmě – Cestovatelská beseda

Všichni jste určitě slyšeli o státě jménem Mexiko, který se nachází na pomezí severní a střední Ameriky. Víte ale, že Mexiko se oficiálně jmenuje Spojené státy mexické? Sestávají z 31 států, mají asi 128 milionů obyvatel a je to největší stát, ve kterém se mluví španělsky. Tolik k obecným informacím, mým hlavním cílem bylo, abych naše klienty v průběhu besedy seznámila s atmosférou, kterou můžou v Mexiku zažít.

V průběhu naší cesty po Mexiku jsme navštívili Kalifornský poloostrov, který je ideálním místem ke sledování migrace keporkaků, kteří se zde každoročně rozmnožují. Navštívili jsme několik malých vesniček, kde se místí obyvatelé věnují rybolovu a právě turistickým výletům za velrybami. Je to úžasné, když se na malé lodce pohybujete mezi několika stovkami majestátních živočichů a musím říct, že to ve mně zanechalo nesmazatelnou stopu a zároveň úctu ke zdejším skoro nedotčeným vodám.

K Mexiku patří i skvělé jídlo, proto jsem klientům připravila ochutnávku pečené kukuřičné polenty s čedarem, a ti odvážnější mohli ochutnat i typické pálivé chilli papričky.

Dál už jsme se věnovali mexické historii, povídali jsme si o kultuře Olméků, Mayů a Aztéků. Klienti se mohli seznámit s nejslavnějšími památkami těchto kultur, ta nejkrásnější a největší je pyramida Chichén Itzá, která byla zařazena do novodobého seznamu sedmi divů světa.

Celým povídáním nás provázela typická mexická hudba a na doplnění jsem promítala i fotografie z cest, slovně popsané těm nevidícím z klientů.

Účast na besedě byla velká a padala spousta zajímavých dotazů. Doufám, že podobný úspěch budou mít i další cestovatelské besedy, které pro vás připravujeme.

Eva Pexová

INFORMACE PRO KAŽDÉHO

Architektonické bariéry

Rekonstrukce křižovatky u Semilassa

Již od konce března probíhá rekonstrukce křižovatky u Semilassa. V jejím důsledku jsou mimo provoz všechny přechody přes tuto křižovatku. V některých místech jsou umístěny kovové zábrany, ale někde jsou jen natažené plastové pásky. Tento stav se navíc může měnit den ze dne. Proto, pokud je to možné, se této lokalitě raději vyhněte. Tento stav bude, včetně možných změn ve směrování MHD, trvat až do konce srpna. V rámci rekonstrukce by měly být přeloženy i tramvajové zastávky ve směru do Řečkovic a do Kr. Pole – nádraží, až za křižovatku.

Oprava nástupiště 5 a 6 na brněnském Hlavním nádraží

Od pondělí 24. května 2021 probíhá rozsáhlá oprava nástupiště 5 a 6 na brněnském Hlavním nádraží. Výsledkem bude zvýšení nástupištních hran, budou opraveny nástupištní přístřešky, kamerový systém a informační systém pro cestující.

Od 2. června 2021 je vyloučena kolej 11 a 13 včetně nástupiště 6. Přímý vstup z ulice Nádražní k nástupišti 5 je umožněn užším koridorem kolem oplocení staveniště.

Od 2. července 2021 bude, k již probíhajícím etapám, přidána výluka kolejí č. 5, 7 a 9, včetně nástupiště 5. Přímý vstup z ulice Nádražní bude zcela uzavřen a vstup

do prostoru nástupišť 1, 2, 3 a 4 bude možný pouze odjezdovou a příjezdovou halou. Staveniště bude ohrazeno stavebním oplocením až do 20. září 2021, kdy by rekonstrukce měla být dokončena.

Rekonstrukce parovodu na Mendelově náměstí

Od poloviny května probíhá na Mendelově náměstí rekonstrukce parovodu. Chodníky jsou různě ohrazeny železnými ploty nebo igelitovými páskami, což výrazně ovlivňuje pohyb v prostoru celého náměstí, zejména pak v prostoru zastávek MHD. Aktuálně je rozkopaný chodník podél kláštera a výkop se, pravděpodobně začátkem července, protáhne až k domu č. 19. Rozmístění zábran se proto bude měnit podle aktuálního postupu prací.

Tramvajová zastávka linek 5 a 6 ve směru na Vídeňskou je posunuta asi o 50 metrů zpět k ulici Pekařské.

Pravděpodobně od začátku července bude posunuta i zastávka linky č. 1 ve směru do Pisárek cca o 50 metrů vpřed. Bude se tedy vystupovat do travního porostu.

Umístění zastávek Autobusů a trolejbusů se měnit nebude. Pohyb mezi nimi však bude naslepo velice složitý. Proto se této lokalitě raději vyhněte, nebo si domluvte doprovod vidící osoby. Tato rekonstrukce by měla být ukončena 17. listopadu 2021.

ÚAN Zvonařka podruhé

V minulém čísle Chaloupky jsme vás informovali o tom, jak to vypadá na ÚAN Zvonařka po rekonstrukci. To jsme se věnovali především prostoru nástupišť. Dnes k němu přidáme i popis interiéru odbavovací haly.

Do odbavovací haly vedou ze strany nástupišť troje dveře. Ke vchodu, za nímž jsou přepážky pokladen a informací, vedou ve směru od Vaňkovky až ty třetí. Přivede vás k nim umělá vodicí linie v úrovni značeného přechodu přes všechna nástupiště. Dveře do haly jsou prosklené a otevírají se automaticky do stran. Za nimi je velká obdélníková hala. Celý její vnitřní prostor se dá, podél obvodových skleněných stěn obejít.

Za vstupními dveřmi je, směrem vpravo, prostor čekárny s kovovými lavičkami, umístěnými ostrůvkovitě uprostřed haly. Bohužel jsou červené na červené podlaze, takže nejsou moc vidět. Za nimi směrem doprava je ještě ostrůvkovitě umístěná trafika.

Od vstupních dveří směrem šikmo vlevo jsou přepážky informací a pokladen. Tvoří je také ostrůvkovitě vestavěná buňka, která se dá z vnější strany celá obejít. Když projdete před pokladnami na vzdálenější roh vestavěné buňky a zabočíte podél její stěny doleva, budete mít po levé ruce přepážku úschovny zavazadel. Podél ní projdete na konec buňky s pokladnami. Za ní následuje asi 4 metry volný prostor a začne druhá vestavěná buňka. Podél její stěny přijdete, stále ve stejném směru, k, cca 2 metry širokému prostoru směrem vlevo, vedoucímu k toaletám. Přístup k nim je však přepražený turnikety.

Když máte euro-klíč, tak jděte podél levé stěny. Asi 1 metr před turniketem, v tomto místě je to horizontálně otevíraná závora, je na zdi, přibližně 1 metr od země, malý štítek s euro zámkem. Po odemčení závory, bohužel není nijak akusticky signalizováno, projděte přes závoru. Pokud euro-klíč nemáte, tak jděte po pravé straně tohoto prostoru. Přijdete ke svisle otočnému turniketu. U něj je vpravo na stěně kovový panel. V jeho horní části uprostřed, cca 150 cm od země je svisle situovaná

štěrbina na vhazování mincí do hodnoty 10 Kč. To je také cena vstupného. Mince 20 a 50 Kč nepoužívejte, protože automat drobné nevrací. Platba je možná také pomocí platebních karet. Snímač karet je dobře hmatný, vystouplý obdélník na stejném panelu, ve výši cca 1 metr od země. Před použitím karty je však nutné stisknout ještě aktivační tlačítko nad snímačem karet. Je také dobře hmatné.

Za turnikety jsou dveře vlevo na pánské, vpravo na dámské toalety. Za dveřmi pánských toalet je předsíňka s umývadly, z ní se jde vlevo, kde jsou na levé stěně pisoáry, vpravo pak kabinky. Dámské toalety na protější straně vstupního prostoru jsou zrcadlově otočené.

Při odchodu z WC je nutné zase projít turnikety. Můžete použít vertikální, který je v tomto směru vlevo a je odblokován, nebo horizontální závoru, kterou je však nutné odemknout stiskem tlačítka na pravé zdi, asi metr před závorou ve výši cca 1 metr od země.

Josef Konečný

ZAŽIJTE S NÁMI

Léto v Brně

Na léto se můžete těšit na některé speciální aktivity v rámci projektu OŽP MMB, který je letos zaměřený na zachytávání a hospodaření se srážkovou vodou, takže se dozvíte spoustu nových věcí o tomto tématu a budete si moci vyzkoušet různorodé aktivity.

Během července, srpna a září navštívíme Zahradu u řeky, kde si budete moci uvařit bylinkový čaj, ukáží vám zelenou střechu a nakonec si budete moci vyzkoušet i rukodělné tvoření, jehož výsledek si budete moci odnést domů.

Také navštívíme farmu U Tří koníků, kde se budete moci seznámit s místními zvířátky, ochutnat kozí mléko a dozvíte se zajímavé informace o chodu farmy. Dále se podíváme opět i na Písečník, kde se na nás již velmi těší. Bližší informace budou následovat v plánech aktivit a samostatných pozvánkách.

Markéta Kristlová

Léto v Břeclavi

Od června můžeme snad už i říct, že s dalším rozvolněním se pro nás vrátil život do „starých kolejí“.

Po půl roce máme opět sepsaný klasický Plán aktivit, kde máme naplánováno mnoho zajímavých činností, jak ambulantních, tak i terénních. Kromě různých her jako např. Quardo si zahrajeme hry na rozvoj verbální komunikace a jiné. Dále si připomeneme historii ve hře „Máme rádi Česko“.

Velmi oblíbená mezi klienty je hra pétanque na cyklosféře, již tradičně zakončená opékáním špekáčků.

Poslední exkurze v měsíci červnu je naplánována na „Písečný svět v Lednici“, kde společně navštívíme výstavu soch z mořského písku s tématem „Cesta do fantazie“.

Všichni jsme si vědomi absence našeho sociálního kontaktu. Věřím, že vše napravíme a budeme mít hodně sil a naděje do dalšího období.

Přeji všem hodně zdraví a osobní pohody!

Jindra Seigertschmidová

Léto ve Znojmě

Milí klienti, konečně je tu ta dlouho očekávaná chvíle, kdy můžeme být opět s vámi a těšit se na společné zážitky.

Intenzivně plánujeme různé besedy, exkurze, vycházky a další aktivity, kterými se vám pokusíme zpříjemnit léto.

Na své si přijdou jak sportovci, tak ti z vás, kteří oceníte příjemné posezení ve středisku. Nebude totiž chybět bowling ani oblíbené turistické vycházky národním parkem Podyjí. Nepřijdete ani o oblíbený turistický výlet kolem rybníků v Moravském Krumlově. Plánujeme také společnou návštěvu Brněnské přehrady a plavbu parníkem.

Ve středisku pro vás připravujeme řadu cestovatelských besed, na které naváže i společné vaření a ochutnávání typických národních jídel z dané země. Máme za sebou první besedu věnovanou Mexiku, čeká nás ještě Řecko, La Palma a Jihoafrická republika. Myslím, že se máte na co těšit.

Pokračovat budeme s tradičními setkáními ve středisku při trénování paměti a deskohraní, nepřipravíme vás ani o tematické výtvarné dílny plné nových nápadů a výrobků.

Věříme, že si z bohaté nabídky vyberete dle vašich potřeb a případně nám pomůžete s plánováním dalších společných aktivit.

Vzhledem k situaci je změna programu možná. Hlaste se, prosím, včas na každou aktivitu, abychom vás mohli o případných změnách informovat.

Těšíme se na brzkou shledanou s vámi všemi!

Eva Pexová

Sázení rostlin v HapAteliéru

Srdečně vás zveme na aktivitu pro klienty HapAteliéru – sázení rostlin.

K sázení rostlin využijete svůj květináč přiměřené velikosti (v červnu jste měli možnost si nějaký v dílně vyrobit). Možnosti sázení druhů rostlin jsou široké, takže při přihlašování je potřeba se domluvit. K sázení rostlin vám hlínu připravíme.

Termíny:

- pondělí 12. 7. od 9:00 do 11:30 a od 13:00 do 15:30**
- úterý 13. 7. od 13:30 do 16:00**
- středa 14. 7. od 13:30 do 16:00**
- čtvrtek 15. 7. od 13:30 do 16:00**

Místo konání: prostory sociálně terapeutické dílny HapAteliér (v přízemí), na adrese Chaloupkova 7, Brno.

Pro účast na aktivitu se, prosím, přihlaste. Kontakty můžete najít na konci časopisu.

Těší se na vás kolektiv pracovníků dílny

Kurz točení na hrnčířském kruhu

Rádi bychom Vás pozvali na individuální týdenní kurz točení na hrnčířském kruhu.

Kurz je určen pro osoby se zrakovým postižením a bude probíhat v dílně HapAteliér, po individuální domluvě termínu, v týdnu od 12. do 15. července 2021 takto:

- Pondělí 12. 7. od 9:00 do 11:30 a od 13:00 do 15:30
- Úterý 13. 7. od 13:30 do 16:00
- Středa 14. 7. od 13:30 do 16:00
- Čtvrtek 15. 7. od 13:30 do 16:00

Maximální počet účastníků kurzu v jednom termínu: 1

Materiál a vše potřebné k točení bude připraveno v dílně.

Místo: Sociálně terapeutická dílna pro zrakově postižené HapAteliér na adrese Chaloupkova 7, Brno.

Na tento kurz se můžete přihlásit u lektorky kurzu Evženie Holubové (kontakty na konci časopisu), nejpozději do 30. 6. 2021 do 12:00.

Besedy na Chaloupce

V červnu se opět začaly konat besedy s psychologickou tematikou. Volně navazují na besedy doktora Galvase, na které jste byli zvyklí. V září se bude v těchto besedách pokračovat, tentokrát pod vedením Marty Balákové.

Témata besed

- září: Pocit zodpovědnosti a ochota pomoci
- říjen: Osamělost
- listopad: Udílení rad
- prosinec: Pasivní chování

Termíny besed budou upřesněny.

Nácviky komunikace

Na podzim plánujeme otevřít další nácvik základů komunikace, který se skládá ze tří částí.

V první části se zaměříme na asertivitu, druhá část se zaměřuje na motivaci druhých i na odolnost vůči manipulaci, třetí část pak na témata jako je komunikace v rodině, zaměstnání, s pasivními či agresivními lidmi a mnoho dalšího.

Nácvik je určen zrakově handicapovaným klientům, kteří by se chtěli dozvědět něco více o této problematice a popřípadě se i v komunikaci zdokonalit.

V roce 2021/2022 se zaměříme na první část nácviku, tedy na asertivitu.

Připravena jsou následující témata:

- Komunikace – úvod, nezávazná společenská konverzace
- Neverbální komunikace – jak se mimoslovně projevujeme a důsledky těchto projevů v komunikaci
- Asertivita – jak dávat najevo své potřeby a říkat ne.
- Umění naslouchat – jak dávat najevo zájem o to, co nám chce někdo sdělit
- Zpětná vazba – jak sdělit něco pozitivního i negativního

Nácvik se koná jednou za dva týdny. Konkrétní data konání nácviků budou upřesněna.

Nácvik povede Mgr. Martina Baláková.

Zájemci o besedy či nácvik komunikace se mohou hlásit na e-mailové adrese balakova@tyflocentrumbrno.cz nebo na telefonním čísle 601 303 368 (počet míst je omezen, proto je nutné přihlásit se předem).

LITERÁRNÍ KOUTEK

V této rubrice vám mimo jiné rádi předkládáme informace o nově vycházejících knihách, a to především audio a e-knihách.

Najdete zde také svá vlastní díla, která můžete v případě zájmu o jejich otištění posílat na emailovou adresu chaloupka@tyflocentrumbrno.cz. Posílat nám můžete básně i krátké povídky. Díla by neměla být delší než dvě strany. U delších textů počítejte, prosím, s tím, že projdou naší korekturou.

Náš Knižní klub také pravidelně přispívá svou trochou do pomyslného literárního mlýna. Jeho vedoucí a spoluzakladatelka Regina Holíková vám v každém čísle ráda podává nejnovější dávku poezie, moudrostí a myšlenek ze světa knih. Do knižního klubu ráda přivítá i nové členy.

Knižní novinky

Nové audioknihy

I v nemoci si buď přítelem – Radkin Honzák

Známý český psychiatr ve své populárně naučné publikace uvádí, onemocnění jako psychická zátěž staví člověka před nové problémy a nutí ho přizpůsobit se novým požadavkům a někdy i velmi zvláštním a neočekávaným podmínkám. Zabývá se proto otázkou, jak se člověk vyrovnává se svým změněným stavem, jaké chování je mu ku prospěchu a jaké naopak ke škodě. Čte Martin Myšička.

Sněhulák – Jo Nesbø

Je listopad. V Oslu napadl první sníh. Birte Beckerová přichází domů z práce a chválí manžela a syna, jakého postavili v zahradě krásného sněhuláka. Jenže oni žádného sněhuláka nepostavili. Celá rodina užasle zírání z okna. Syn si všimne, že sněhulák je obrácen tváří k domu a jeho černé oči hledí přímo dovnitř. Ráno je Birte pryč. Zmizela bez stopy. Jen sněhulák má kolem krku její šálu. Oblíbenou severskou krimi čte David Matásek.

Cizinka – Diana Gabaldon

Po druhé světové válce se Claire, bývalá armádní zdravotní sestra, vydá se svým mužem do Skotska na druhé líbánky. Když se však při prohlídce starobylého kamenného kruhu nazvaného Craigh na Dun dotkne jednoho z menhirů, propadne se časem téměř o 200 let zpátky – do roku 1743. Náhle je z ní „Sassenach“ neboli cizinka – Angličanka ve Skotsku zmítaném válkou a odbojem klanů v pohraničí, v době jakobitských povstání, jen pár let před osudovou bitvou u Cullodenu. Ocitá se uprostřed intrik místních horalů a zemanů, jimiž je považována za britskou špionku. Díky svým léčitelským schopnostem se seznámí s charismatickým mladým Skotem Jamesem Fraserem, který jí nabídne ochranu – pokud se stane jeho manželkou. Čte Jitka Ježková

*Z portálů audioteka.com a knihydobrovsky.cz
zpracovala Barbora Kábrtová*

Nové e-knihy

Jak jsem nebyla na Lvech a jiné příhody – Martina Preissová

Autorka je divadelní a televizní herečka, kterou však na ulici málokdo pozná. Nebyla na Lvech, nejezdí na Maledivy ani do Hollywoodu. Zato jezdí na chalupu, má děti, muže, psa, starosti, práci v divadle, rodinu ve Znojmě, smysl pro humor a díky tomu spoustu příhod.

Ztracené střípky – Tim Weaver

Rebeka Murphyová je od rozchodu s manželem na všechno sama a náročná práce v nemocnici a výchova dvou malých dcer si na ní začíná vybírat svou daň. Proto se Rebeka rozhodne na jeden den všeho nechat a doprovodit bratra Johnnyho na pracovní výlet na odlehlý ostrůvek sto šedesát dva kilometrů od pevniny. Jenže Rebeka s Johnnym se hodinu po příjezdu na ostrov stanou oběťmi útoku. Po bratrovi se slehne zem a Rebeku nechá útočník na místě v domnění, že je mrtvá. Než se jí podaří dostat zpět do přístavu, je už pozdě... Sezóna skončila, poslední trajekt odplul a ostrov zůstal opuštěný. Krimi thriller začíná.

*Z portálu knihydobrovsky.cz
zpracovala Barbora Kábrtová*

Tipy na knihy

Nedávno jsem objevila autorku Philippu Gregory, která napsala mnoho zajímavých historických románů i příběhu ze současnosti, do češtiny ale byly přeloženy jen některé z nich. Jejím bestsellerem se stal román Králova přízeň o životě Mary Boleynové, milenky krále

Jindřicha VIII., a její sestře Anně, která se stala královnou druhou ženou.

Autorka píše čtivě a věnuje se známým tématům z minulosti, např. Válce růží v Anglii (nám možná známé z písně J. Nedvěda „Je válka růží“ o boji mezi šlechtickými rody Yorků a Lancasterů), panování Yorků v knize Bílá královna, nebo v díle Tři královny životě Stuartovců na skotském trůnu, zániku vlivu papeže na Anglii a vznik anglikánské církve v čele s králem v tudorovském období a v 16. století.

Knihy Philippy Gregory doporučuji všem milovníkům historických románů.

Regina Holíková

Knižní klub

O prázdninách budeme v Knižním klubu pokračovat ve Čtyřech dohodách herce a filosofa Jaroslava Duška (ve formě nahrávky divadelního představení). Původní originál, kniha Čtyři dohody, byla napsána Donem Miguelem Ángelem Ruizem, prezentuje se jakožto praktický průvodce osobní svobodou skrze moudrost starých Toltéků. Používá obrazných výrazů, aby přiblížila své poslání skrze pocit, spíše než slova.

Čtyři dohody:

- První dohoda: Nehřešte slovem („Miřte slovem přesně“) – říkejte to, co chcete říct a snažte se, abyste vše říkali tak jasně, jak jen to jde**
- Druhá dohoda: Neberte si nic osobně – nenechejte slova ostatních, aby se vás dotkla – jsou to jejich slova, ne vaše**

- Třetí dohoda: Nevytvářejte si žádné domněnky – nevytvářejte si představy a poslouchajte, co vám druzí lidé skutečně říkají (ne, co chcete sami slyšet)
- Čtvrtá dohoda: Vždy dělejte vše, jak nejlépe dovedete – vše, co děláte, dělejte tak naplno, jak je to v danou chvíli možné, „neflákejte“ to, ale nepřetěžujte se

Dále si zkusíme si jaké to je být spisovatelem začátečníkem.

Navštíví nás na chvíli i Malý princ a povíme si o zajímavostech z dnešního světa. Zkusíme se v uspěchaném světě zastavit a být chvíli spolu...

Těším se na Vás!

Regina Holíková

Jiří Maršálek, nevidomý spisovatel

Pan Maršálek ve mně už na první pohled budí dojem člověka, který se raduje ze života a užívá si každého dne. Jeho úsměv je všudypřítomný a nakažlivý.

Předává nám v novém obchůdku HapAteliéru své knihy k prodeji, některé z nich na naši žádost podepisuje. Při focení žertuje a přenáší i na nás svou veselou náladu.

Za chvíli už usedáme u sklenice vody, abychom začali rozhovor, který mi pan Maršálek ochotně přislíbil.

Kolik knih už máte na kontě?

Napsaných knížek mám jedenáct a teďka se dodělává dvanáctá kniha. Jmenuje se Právě ořechové a prvních 12 příběhů je takových humorných, alespoň o to jsem se snažil. A druhá polovina, tentokrát asi překvapím

čtenáře, je spíš takové tajemno a záhady. Myslím si, že si každý přijde na své.

Humorné povídky jsou tedy tím, čemu se věnujete nejvíc?

Určitě, protože krváků je strašně moc. A já mám rád humor, tak se ho snažím předávat a doufám, že se mi to trochu daří.

Určitě daří. Všimla jsem si, že v roce 2007 jste vydal i knihu poezie...

Mhm. Tu mi vydalo TyfloCentrum Brno, jmenuje se Hledání a snění a načetl to výborně Ladislav Lakomý, brněnský herec, kterého si moc vážím.

Vaše poezie ale není váš typický, humorný styl...

No, to jsou moje vnitřní pocity, tam už toho humoru moc není. Člověk si uvědomuje, co zažil, jak by měl život směřovat dál a udělat si takovou bilanci. Jsou to pocity, pohled nevidomého na svět. Přišel jsem o zrak až v pozdějším věku a vím, jaké to je, když je člověk úplně zdravý i jaké to je na té druhé straně.

Co pro vás znamená psaní knih?

Mě psaní knih hrozně baví a chci být nějak užitečný. První knížku jsem vydal v roce 1999, ve vydavatelství Gloria. Snažím se psát a předávat lidem znalosti o životě nevidomých, jak žijeme, že jsme normální lidi. A hlavně ten humor, aby si člověk při četbě odpočinul. Takže pro mě to má význam, protože zaprvé mám nějakou činnost a zadruhé odezva čtenářů je velká. Já se přiznám, že jsem chtěl s psáním už skončit, ale čtenáři mě vždycky přesvědčili, abych psal dál. Psaní mě baví a mám radost, že se někomu líbí.

Chtěl jste být vždycky spisovatelem?

Ne, to mě vůbec nenapadlo. Já jsem měl na základní škole dobré slohové práce, náš třídní mě vždycky chválil, ale vyučil jsem se strojním zámečníkem a nikdy jsem netušil, že se nějak dostanu k psaní. To až později, když jsem začal přicházet o zrak. První knihu jsem psal pod televizní lupou, na psacím stroji. To bylo dost náročné. Pak jsem absolvoval kurz práce na počítači s hlasovým výstupem v TyfloCentru Brno, takže jsem to, co jsem napsal, mohl také poslechnout, upravit, ukládat. Můžu s tím stále pracovat. Hlavně je super, že slyším, co jsem napsal.

Jaký je váš proces tvoření a vydání knihy?

Já nosím nápady v hlavě vždycky delší dobu a pak je teprve začnu dávat „na papír“. Už jsem se naučil dívat na to, co se kolem mě děje, jako spisovatel. Když se kolem mě děje něco zajímavého, tak si říkám „to si musím zapamatovat“. Knihy už dneska píšu právě na počítači. Když knihu dopíšu a vydám, tak se udělá křest, moc pěkné je to v knihovně Jiřího Mahena. Kniha má vždy tři kmotry, jako tři sudičky. Je to taková třešnička na dortu. A tam právě vždycky dojde k tomu, že mě lidé začnou přesvědčovat, abych psal dál. Já řeknu, že tohle je už poslední kniha a oni nesouhlasí, nevěří tomu a přemlouvají mě.

Vaše knihy vycházejí i jako audioknihy, je to tak?

Ano. Od čtvrté knížky je načítá Borek Kapitančik, kromě té knihy poezie. Borek je i dlouhou dobu kmotrem mých knih.

Jaké to je, poslouchat vaši vlastní knihu jako audiozáznam?

Borkův hlas je příjemný a na tohle úplně fantastický, dokáže se vtělit do různých postav... Je to profík.

Jaká je vaše oblíbená literatura?

Poslouchám hodně knížek. Chodím do knihovny Jiřího Mahena, tam mi nahrají knihy na mou „flashku“. Mám rád spoustu spisovatelů a spisovatelek. Z našich bych jmenoval třeba Ivanku Devátou, Simonu Monyovou, Petra Šabacha,... Z cizích mě hodně ovlivnil Jerome Klapka Jerome, John Irving nebo Robert Fulghum. Klidně si dokážu poslechnout i dvě, tři knížky za týden.

Takže píšete to, co máte nejvíc rád?

Ano. Já mám humor rád, takže nejvíc poslouchám humor. Ale přečtu si i dobrou detektivku, když je hezky napsaná. Ale nemám rád, když je tam moc krve. Moc nemám rád fantasie, nevím proč, není to můj šálek čaje.

Děkuji panu Maršálkovi za příjemný rozhovor. Z Domu služeb trefí sám, ale i tak ho doprovázím, abych se rozloučila. Sleduji, jak odchází, a přemýšlím, jestli dvanáctá kniha pana Maršálka bude, jak slibuje, skutečně jeho poslední...

Dominika Puhová

Knihy Jiřího Maršálka:

- **Humorné příběhy aneb Človíčku, človíčku, žij naplno a nedej se**
- **Pohádkové snění**
- **Humorné příběhy 2, aneb Když človíček blázní**
- **Hledání a snění**
- **César tropí hlouposti**
- **César se vrací**
- **Padesátka na krku**
- **Stalo se, nestalo**
- **Šestnáct schůdků aneb Příběhy ze sklípku**
- **Vysočina aneb Velká psina**
- **Jedenácté přikázání**
- **připravovaná: Pravé ořechové**

Knihy Jiřího Maršálka můžete zakoupit v našem obchůdku:

- **Kamenná prodejna: Chaloupkova 7, Brno – Královo Pole**
- **Eshop: www.hapatelier.cz**

S CHALOUPKOU V KUCHYNI

Vaření v nové kuchyni

Po dlouhé a pro nás všechny náročné době se opět rozjely kurzy vaření v TyfloCentru Brno.

Během tohoto náročného roku, který se určitě nás všech nějakým způsobem dotkl, vzniklo i něco krásného, funkčního, nového a prospěšného. Dokončil se nový dům TyfloCentra Brno a vznikla krásná praktická a velká kuchyně. Po dlouhé době se konečně uskutečnily cvičné kurzy vaření s klienty (HURÁ!).

Mezi prvními recepty, které se realizovaly a vlastně i zaučily novou kuchyň, byl jeden zajímavý kousek, se kterým vás ráda seznámím:

Kuřecí prsa v jednoduché švestkové omáčce

Suroviny

2 kuřecí prsa

povidla

šťávu z 1 pomeranče

lžíce kvalitní sójové omáčky

koření na kuře

2 lžíce oleje

plátek studeného másla

sůl

pepř

Postup

Kuřecí prsa rozřízneme v hrubší části a rozděláme tak, aby vznikl jeden větší plátek. Maso jemně naklepeme přes mikroten.

Osolíme, okořeníme a lehce natřeme povidly. Rozpálíme olej a maso zprudka opečeme ze všech stran. Poté podlijeme trochou vody a sójovou omáčkou.

Dusíme cca 15-20 minut. Je-li třeba, lehce podléváme.

Hotové maso vytáhneme a zabalíme do alobalu. Do výpeku přidáme lžici povidel a pomerančovou šťávu. Necháme provařit a přihodíme máslo. Po rozpuštění dochutíme.

Podáváme s omáčkou a noky nebo můžeme jako přílohu použít brambory na různé způsoby.

UŽITEČNÉ KONTAKTY

TyfloCentrum Brno, o. p. s., Chaloupkova 7, Brno

Den pro neobjednané klienty v Brně: čtvrtek 13-17 hod.

***Vedení společnosti* 515 919 770**

e-mail: vedeni@centrumpronevidome.cz

RNDr. Hana Bubeníčková – ředitelka 774 715 100

Kateřina Pokorná – person. řízení a provoz 774 715 102

Bc. Soňa Matoušková – asistentka 774 715 092

***Dispečink asistenčních služeb* 515 919 670**

e-mail: asistence@centrumpronevidome.cz

Mgr. Eva Hlaváčková, DiS. - vedoucí 774 715 088

Mgr. Iana Fliashko 774 715 094

Bc. Eva Hrubanová 774 715 089

Mgr. Nina Novaková 601 303 370

Martina Čapková 601 303 371

Centrum sociální rehabilitace a technické pomoci

e-mail: rehabilitace@centrumpronevidome.cz

Mgr. Lukáš Musil - vedoucí 515 919 671, 774 715 095

Tereza Rejtharová, DiS. 515 919 667

Bc. Eva Hrubanová 515 919 667, 774 715 089

Mgr. Jana Bočková 515 919 667, 601 303 369

Mgr. Martina Baláková 515 919 667, 601 303 368

Petr Kusák 515 919 668, 774 715 103

Ing. Jan Pokorný 515 919 665, 774 715 104

Bc. Martin Baláž 515 919 669, 774 715 105

Centrum aktivizace a poradenství

e-mail: aktivizace@centrumpronevidome.cz

e-mail: poradna@centrumpronevidome.cz

Mgr. Lukáš Musil – vedoucí 515 919 671, 774 715 095

pracoviště Brno

Chaloupkova 3131/7, 612 00 Brno

Poradna (čtvrtek 13 – 17 hod.) 515 919 767

Bc. et Bc. Markéta Kristlová 515 919 672, 774 715 097

Regina Holíková 515 919 672, 774 715 108

Bc. Barbora Kábrtová 515 919 672

Ing. Eva Hradílková 515 919 672

Josef Konečný 517 814 112, 774 715 110

odstraňování architektonických bariér

e-mail: bariery@tyflocentrumbrno.cz

pracoviště Břeclav

Národních hrdinů 12/1, 690 02 Břeclav

Poradna (středa 13 – 16:30 hod.) 774 715 106

Jindra Seigertschmidová

e-mail: breclav@centrumpronevidome.cz

pracoviště Znojmo

Masarykovo nám. 19, 669 02 Znojmo

Poradna (středa 13 – 17 hod.) 774 715 107, 774 715 109

Jitka Petrová

Eva Pexová (úterý až čtvrtek)

e-mail: znojmo@centrumpronevidome.cz

pracoviště Moravský Krumlov

Růžová 39, 672 01 Mor. Krumlov

Poradna (pondělí 13 – 17 hod.) 774 715 109

Eva Pexová (pondělí a pátek)

e-mail: m.krumlov@centrumpronevidome.cz

Dílna HapAteliér

e-mail: hapatelier@centrumpronevidome.cz 515 919 775
Mgr. Petr Sýkora, Ph.D. – vedoucí 774 715 099
pracovnice dílny 515 919 774, 774 715 096
Evženie Holubová
Mgr. Marta Hubáčková
Zuzana Vašinová, DiS.
Tomáš Sedláček, prodejna 515 919 773, 774 715 093

Tyfloservis - krajské ambulantní středisko Brno

Kamenomlýnská 2, 603 00 Brno
Tel. 541 212 810, 608 572 335-7
e-mail: brno@tyfloservis.cz

Oblastní odbočky SONS v Brně

Brno-střed (Josef Kaplan) 603 475 638
pondělí: 9 – 16 hod. 515 919 776
e-mail: brnostred-odbocka@sons.cz
Brno-sever (Marie Hauserová) 778 412 715
čtvrtek: 9 – 16 hod. 515 919 776
e-mail: brnosever-odbocka@sons.cz

Průvodcovské služby v Brně:

1. Dispečink asistenčních služeb naší společnosti
tel. 515 919 670, 774 715 088, 774 715 094
e-mail: dispecink@tyflocentrumbrno.cz
2. Průvodcovská služba ve stanici Brno, Hlavní nádraží
tel. 725 886 395 (k dosažení i v noci) nebo 725 764 984
3. DP asistent – průvodcovská služba Dopravního
podniku města Brna, tel. 543 174 318, 543 171 350
4. Senior Bus: 731 518 348

REDAKCE

Autoři článků

Hana Bubeníčková, Regina Holíková, Barbora Kábrtová, Josef Konečný, Markéta Kristlová, Eva Pexová, Dominika Puhová, Jindra Seigertschmidová a další

Editoři

Hana Bubeníčková – korektura a formátování textu

Dominika Puhová – příjem a korektura příspěvků, grafická úprava

Zvuková verze

Namluvil: Borek Kapitančík

Úprava zvukové podoby: Jan Pokorný

Tisk v bodovém písmu

Petr Kusák, Martin Kubiš

Distribuce

Martin Kubiš, Dominika Puhová

Jak nás můžete podpořit?

Slepota může postihnout kohokoliv z nás.

Pomozte nám i vy vybavit moderní dům sociálních služeb pro nevidomé Josefa Chaloupky, abychom mohli i nadále zlepšovat prostředí a služby pro naše klienty.

Příspěť můžete na transparentní sbírkový účet projektu Dům služeb pro nevidomé Josefa Chaloupky:

703 703 703 6 / 2010.

Finanční dary je možné také poslat či opakovaně posílat na náš hlavní účet

703 777 377 / 2010.

Pro jednoduché stanovení účelu daru je možné použít "zprávy pro příjemce" platby, kde lze stručně charakterizovat účel daru.

Věnovat můžete finanční prostředky na vybranou službu nebo pro dané pracoviště nebo podpořit některé naše aktivity, případně nahlédnout do našeho koše přání.

Je možné nám dar poskytnout i bez určení použití, pak použijeme finanční dar dle vlastního uvážení tam, kde chybí finanční prostředky nejvíce.

Více informací se dozvíte na našem webu:

www.centrumpronevidome.cz/financni-pomoc

www.centrumpronevidome.cz/kos-prani

DĚKUJEME